

ПРАВИЛНИК
ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНИ
СТЕПЕНИ И ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ В
ИНСТИТУТА ЗА ЛИТЕРАТУРА – БАН

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този Правилник урежда условията, реда и изискванията по приложението на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) в Института за литература при Българската академия на науките (БАН) като самостоятелно научно звено (СНЗ) и процедурите по приемане и обучение на докторанти, по придобиване на научни степени и по заемане на академични длъжности. Правилникът е в съгласие със ЗРАСРБ, Закона за Българската академия на науките и Закона за висшето образование; с приетия от МС Правилник за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ), с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и Устава на БАН.

(2) Този Правилник е изработен за специфичните нужди на Института за литература, съгласно изискванията на закона.

(3) Този Правилник определя:

1. Условията и реда за разкриване на академични длъжности;
2. Основните и специфичните изисквания за заемане на академичните длъжности „асистент“, „главен асистент“, „доцент“ и „професор“;
3. Условията и реда за подаване на документи и специфичните допълнителни изисквания за приемане на докторанти и за тяхното обучение;
4. Условията и реда за допускането до защита на дисертационен труд и придобиването на степените „доктор“ и „доктор на науките“.
5. Правилата за работа на научните журита.

Глава втора

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАНДИДАТИТЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНИ СТЕПЕНИ И ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ В ИЛ

Чл. 2. Значимостта на приносите на кандидатите се оценява чрез следните показатели:

(1) Издадени монографии, авторски сборници със статии, описи на ръкописи, критически издания на стари текстове, издания на архиви, документи, библиографски указатели в страната и чужбина. Ако има съавтори, кандидатът трябва изрично да посочи частите, които е написал.

(2) Брой на публикациите в списания с импакт фактор и в реферирани списания (от списък с издания, препоръчан от НАЦИД и утвърден от НС на ИЛ); публикации в специализирани научни сборници в страната и в чужбина; публикувани в пълен текст доклади в трудове от международни конференции и други форуми; публикувани в пълен текст доклади от национални конференции и други форуми; общ брой на публикациите. Ако има съавтори, кандидатът трябва изрично да посочи частите, които е написал.

(3) Издадени учебници и учебни помагала в страната и чужбина. Ако има съавтори, кандидатът трябва изрично да посочи частите, които е написал.

(4) Брой на регистрираните цитирания (без автоцитати) за цялата научна кариера до момента на подаване на документите за конкурса/защитата.

(5) Участие в международни и национални научни проекти. Ръководство на международни и национални научни проекти.

(6) Обучение на студенти, дипломанти, докторанти, специализанти.

(7) Всяка допълнителна научно-организационна или публична дейност, която кандидатът представи документирано.

Чл. 3. Общите изисквания към кандидатите за научни степени и при заемането на академични длъжности са:

(1) При защита на дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „доктор“ кандидатът трябва да притежава образователно-квалификационната степен „магистър“, да отговаря на изискванията на Правилника на Центъра за обучение при БАН, на минималните изисквания на БАН за съответната област на висше образование или професионално направление, съгласно Приложение № 1 към този правилник и да бъде автор **най-малко на три научни публикации** по темата на дисертацията в научни издания (списания, специализирани сборници, трудове от научни форуми с публикувани или приети за печат доклади в пълен текст).

(2) При защита на дисертационен труд за получаване на научната степен „доктор на науките“ кандидатът трябва да притежава образователната и научна степен „доктор“. Темата на дисертационния труд трябва да бъде различна от темата за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и от темата на монографичното изследване за заемане на академичната длъжност „доцент“. Кандидатът трябва да отговаря на минималните изисквания, определени в Приложение 1 към този Правилник и да има **най-малко 8 публикации** по темата на дисертацията или съществена част от труда да бъде публикувана.

(3) Дисертационните трудове за получаване на образователната и научна степен „доктор“ и за научната степен „доктор на науките“ може да включват резултати от колективни работи, когато авторството на кандидата е ясно обособено и разработените от него дялове са изрично указани в увода на труда. Едни и същи публикации не могат да бъдат включени в две или повече дисертации за получаване на една и съща научна степен освен в случаите, когато резултатите, описани в тях, могат да бъдат разделени по методичен и (или) авторски принос чрез разделителен протокол между авторите.

(4) Кандидатите за заемане на академични длъжности трябва да отговарят на изисквания, както следва:

4.1. Кандидат за академичната длъжност „асистент“ трябва да притежава образователната степен „магистър“.

4.2. Кандидат за академичната длъжност „главен асистент“ трябва да притежава образователната и научна степен „доктор“ и да отговаря на минималните изисквания, определени в Приложение 1 към този Правилник. Той трябва да бъде автор на **най-малко пет публикации** в научни издания (като в тях се включват и трите публикации за получаване на научната и образователна степен „доктор“), да има **най-малко три**

участия в научни форуми. Взема се под внимание участието в научни проекти, в експертни органи, в подготовката на студенти и др.

4.3. Кандидат за академичната длъжност „доцент“ трябва да притежава образователната и научна степен „доктор“, да има изискуемия в ЗРАСРБ стаж и да отговаря на минималните изисквания, определени в Приложение 1 към този Правилник. Той трябва да има **една отпечатана монография**, която не повтаря представените трудове за придобиване на научната и образователна степен „доктор“ или научната степен „доктор на науките“; да има **най-малко двацет научни публикации, десет участия в научни форуми, дванайсет цитирания** на общия брой публикации. Не могат да се повтарят публикации, участия и цитирания, които вече са били представени за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ или на научната степен „доктор на науките“ или за заемане на длъжността „главен асистент“. Кандидатът трябва да е имал участие **най-малко в три научни проекта**. При класирането на кандидатите под внимание се взема експертната дейност, участието в редакционни колегии на научни издания, участието в подготовката на студенти, специализанти и др.

4.4. Кандидат за академичната длъжност „професор“ трябва да притежава образователната и научна степен „доктор“, да има изискуемия в ЗРАСРБ стаж и да отговаря на минималните изисквания, определени в Приложение 1 към този Правилник. Той трябва да представи публикуван монографичен труд, който не повтаря представените трудове за придобиване на научната и образователна степен „доктор“ или научната степен „доктор на науките и за заемане на академичната длъжност „доцент“. Да бъде автор на **най-малко двацет научни публикации**, да има най-малко **петнадесет участия в научни форуми**, не по-малко от **двацет цитирания** на общия брой научни трудове. Не могат да се повтарят публикации, участия и цитирания, които вече са били представени за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ или на научната степен „доктор на науките“ или за заемане на длъжността „доцент“. Кандидатът трябва да е имал участие **най-малко в пет научни проекта**; да е бил ръководител на най-малко **един научен проект**. При класирането на кандидатите под внимание се взема придобитата от кандидата научна степен „доктор на науките“, експертната дейност, участието в научни журита, участието в експертни комисии и редакционни колегии на научни издания, както и участието в подготовката на докторанти, дипломанти, студенти, специализанти и др.

4.6. Кандидат за академичната длъжност „професор“ ще има предимство при равни други условия, ако притежава научната степен „доктор на науките“.

(5) Кандидатите за научната степен „доктор на науките“ и за академичната длъжност „професор“ трябва да имат ясно очертана научна тематика, в която са водещи изследователи.

Глава трета

ПРИЕМАНЕ И ОБУЧЕНИЕ НА ДОКТОРАНТИ В ИЛ

Чл. 4. (1) Процедурата за приемане на редовни и задочни докторанти в ИЛ се определя от Правилника за дейността на Центъра за обучение (ЦО) при БАН и Академичния съвет (АС) на ЦО.

(2) Процедурата се инициира с мотивирани предложения от секциите за докторантури по съответните специалности до НС на ИЛ, който ги обсъжда и одобрява.

(3) При положително решение на НС конкурсите се обявяват на сайта на ИЛ, където са на разположение на кандидатите за докторанти.

(4) Срокът за подаване на документи за участие в конкурса за докторантура е два месеца от датата на обявяването му в ДВ.

(5) Приемането и обучението на докторанти, които са чуждестранни граждани, става при спазване на изискванията на българското законодателство и този Правилник.

Чл. 5. (1) Кандидатите за участие в конкурса за докторанти подават молба за допускане до участие и следните документи:

1. Автобиография;
2. Диплома за образователно-квалификационна степен „магистър“;
3. Удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;
4. Медицинско свидетелство;
5. Свидетелство за съдимост.

6. Документ за платена такса за изпит по чужд език в ЦО.

(2) Редовността на документите на участниците в конкурса се проверява от комисия, назначена от Директора на ИЛ, до една седмица след изтичане на срока за подаване на документи. Комисията трябва да бъде съставена от двама хабилитирани учени и представител на администрацията на Института. За резултатите от проверката кандидатите се уведомяват писмено в срок до 14 дни след изтичане на срока за подаване на документи. Уведомлението играе роля на документ за допускане/недопускане на кандидата до участие в конкурса. Заедно с уведомлението допуснатите кандидати получават конспект за изпита, изготвен от съответната секция и приет от НС на ИЛ.

(3) До участие в конкурса се допускат кандидатите за докторанти, които имат общ успех от дипломата за образователно-квалификационната степен „магистър“ най-малко „много добър“ (4.50).

Чл. 6. (1) Конкурсът за докторанти се състои от писмен и устен изпит по специалността и изпит по един избран от тях чужд език. В случай че докторантът се явява на конкурс по чужда литература, полага изпит по друг чужд език, различен от този на специалността.

(2) Изпитът по специалността (писмен и устен) се провежда от комисия, предложена от съответната секция, утвърдена от НС и назначена от Директора на ИЛ, която включва трима хабилитирани учени от ИЛ, специалисти в съответната научна област. Комисията може да включва и външен за ИЛ член.

(3) Изпитът по чужд език се провежда от комисия, която се определя от ЦО.

Чл. 7. (1) Конкурсът се провежда до четири месеца след датата на обявяването му и не по-рано от 1 месец от уведомяването на кандидата за допускане до участие в конкурса.

(2) Кандидатите за докторанти се допускат до устен изпит по специалността при успех от писмения изпит не по-нисък от „много добър“ (4.50).

(3) Успешно издържали конкурса са кандидатите, които са получили средна оценка от писмения и устния изпит по специалността не по-ниска от „много добър“ (4.50) и оценка „добър“ (4.00) на изпита по чужд език.

Чл. 8. (1) Формите на обучение на докторанти за образователната и научна степен „доктор“ в ИЛ са редовна, задочна и самостоятелна.

(2) Зачисляването на редовните и задочните докторанти става по предложение на конкурсната комисия до НС въз основа на резултатите от конкурса. В едномесечен срок след предложението НС взема решение за зачисляване на докторантите към съответните секции. На заседание на съответната секция се обсъждат предложенията за тема на дисертационния труд и за научен ръководител, специалист по съответната проблематика, които се представят пред НС. Научен ръководител (за докторантите в самостоятелна форма на обучение – научен консултант) може да бъде единствено хабилитирано лице.

(3) Кандидатът за зачисляване в докторантура на самостоятелна подготовка представя проект за дисертационен труд – основен текст с обем 80-100 стр., план за по-нататъшната работа и библиография по темата.

(4) Ако кандидатът за зачисляване на докторантура на самостоятелна подготовка е лице, което не е на основен трудов договор в ИЛ, той подава заявление до НС на ИЛ. В едномесечен срок от подаването на заявлението НС излиза с решение дали кандидатът се допуска до обсъждане, като при положително решение определя секцията, в която следва да се проведе обсъждането.

(5) Представените материали се обсъждат на заседание на семинара в съответната секция. Обсъждането се провежда в присъствието на кандидата. Препоръчително е на обсъждането да бъде представена поне една рецензия на труда от хабилитирано лице.

(6) На заседанието на семинара трябва да присъстват поне пет хабилитирани лица. Ако в секцията липсва достатъчен брой хабилитирани лица, специалисти в областта на процедурата, заседанието се разширява със заповед на Директора с външни хабилитирани лица, предложени от секцията, специалисти по съответната проблематика. При положителна оценка от обсъждането семинарът предлага на НС на ИЛ предложение за зачисляване в докторантура на самостоятелна подготовка. В случай че семинарът реши, че има нужда от доработване на проекта за дисертационния труд, след изтичане на поставения срок резултатите се докладват от ръководителя на секцията.

(7) Ръководителят на секцията, провела обсъждането, представя доклад пред НС за резултатите от него и при положителен резултат от обсъждането прави предложение за зачисляване на докторанта. В

едномесечен срок НС взема решение за зачисляване на докторанта към съответната секция.

(8) В двумесечен срок от зачисляването НС утвърждава работното наименование на темата на бъдещата дисертация на зачисления докторант и научния му ръководител (за докторантите в самостоятелна форма на обучение – научен консултант). Въз основа на това решение Директорът издава съответна заповед за зачисляване на докторанта.

(9) При зачисляването на докторанти на самостоятелна подготовка на членовете на семинара се заплащат следните възнаграждения: за рецензия – 1/3 от минималната работна заплата, за становище – ¼ от минималната работна заплата.

Чл. 9. (1) Промяна на темата на дисертационния труд и на научния ръководител (научния консултант) се допуска по изключение, но не по-късно от 3 месеца преди датата на защитата.

(2) Промяната се извършва със заповед на Директора въз основа на решение на НС по предложение на ръководителя/консултанта на докторанта, обсъдено и прието от съответната секция.

Чл.10. Продължителността на обучението за докторант е както следва:

1. за редовна и самостоятелна форма на обучение – до 3 години;
2. за задочна форма на обучение – до 4 години.

Чл. 11. Обучението на докторантите включва следните дейности и проверки на знанията и уменията:

1. научноизследователска дейност;
2. посещение и участие в работата на курсове и семинари;
3. експертна дейност;
4. участие в научни форуми;
5. изпити за докторантски минимум;

6. изпити по учебната програма на ЦО;
7. подготовка на публикации по темата на дисертацията;
8. подготовка и защита на докторска дисертация.

Чл. 12. (1) Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален учебен план при условия и ред, определени от Закона за висшето образование и Правилника за дейността на ЦО при БАН.

(2) Учебният план се изготвя от докторантите и научните им ръководители (консултанти), обсъжда се на секционен заседание и се утвърждава от НС на ИЛ.

(3) Индивидуалният учебен план определя насочеността на докторантурата и се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години. Индивидуалният учебен план съдържа:

1. темата на дисертационния труд;
2. разпределението на всички дейности по години;
3. изпитите и сроковете за полагането им;
4. посещението на определени лекционни курсове;
5. участието в семинари, конференции и други публични научни изяви;
6. етапите и сроковете за подготовка на дисертационния труд.

Чл. 13. (1) Докторантите полагат изпитите по докторантския минимум по специалността пред назначена от Директора комисия в състав от най-малко три хабилитирани лица, един от които е научният ръководител на докторанта. Комисията може да включва и външен за ИЛ член. Конспектът за изпита се изготвя от комисия, назначена от Директора на ИЛ и включваща трима хабилитирани учени, един от които е научният ръководител/консултантът. Част от въпросите в конспекта са общи за специалността, а другите – по теми, близки с темата на дисертацията.

(2) Изпитите по докторантските курсове и по чужд език се полагат съгласно Правилника за дейността на ЦО.

Чл. 14. (1) Докторантите представят в края на всяка година на обучението си на заседание на секцията отчет за изпълнението на индивидуалния план.

(2) Научният ръководител представя на заседанието писмено мнение за работата на докторанта през годината, както и съвместно с него – конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата година.

(3) Секцията приема:

1. становище на научния ръководител за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка за дейността на докторанта;

2. препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата, като при необходимост препоръчва конкретизация на темата или смяна на научния ръководител.

(4) Предложенията на секцията се утвърждават от НС на ИЛ.

Чл. 15. (1) Преди изтичане на срока за подготовката докторантът представя отчет за постигнатите от него резултати на заседание на секцията, в която е зачислен.

(2) Чрез гласуване на присъстващите хабилитирани и нехабилитирани учени секцията прави едно от следните предложения за решение на НС:

а) докторантът да бъде отчислен с право на защита, ако е изпълнил образователната си програма, включена в индивидуалния учебен план, в съответствие с изискванията на ЦО на БАН, и е провел съществена част от включените в индивидуалния план научни изследвания. Правото на защита може да бъде упражнено не по-късно от 5 години от решението на Научния съвет. В случай че дисертацията е представена в завършен вид в рамките на срока на докторантурата, успешното разкриване на процедура за насочване към защита се приема за отчисляване с право на защита;

б) срокът за подготовка на докторанта да бъде удължен еднократно до 1 година без право на стипендия;

в) докторантът да бъде отчислен без право на защита, ако не е изпълнил изискванията на ЦО при БАН по отношение на образователната му

програма, заложена в индивидуалния учебен план и (или) докладваните научни резултати са неудовлетворителни;

(3) Докторант, който не представи отчет за постигнатите от него резултати пред заседание на секцията в срока по чл. 15 ал. 1, се отчислява без право на защита със заповед на Директора след писмен доклад от ръководителя на секцията, придружен с протокол от заседанието на секцията, на което е обсъдено становището на научния ръководител.

Чл. 16. (1) Докторантите имат право да прекъсват обучението си по уважителни причини в срок до една година, а по майчинство – до две години.

(2) Прекъсването на докторантурата се извършва след подаване на мотивирана молба от докторанта до Директора на ИЛ с приложен документ за причините. Молбата се разглежда от НС. След положително решение на НС се издава заповед на Директора на ИЛ за периода на прекъсване. За срока на прекъсването редовните докторантите запазват своите права, но не получават стипендия.

Глава четвърта

ЗАЩИТА НА ДИСЕРТАЦИОННИ ТРУДОВЕ ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“ И НАУЧНАТА СТЕПЕН „ДОКТОР НА НАУКИТЕ“ В ИЛ

Чл. 17. За да се яви на защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, докторантът трябва да е изпълнил следните изисквания:

1. да е отчислен с право на защита;
2. да е подготвил дисертационен труд, който отразява резултатите от неговите изследвания.

Чл. 18. (1) Докторантът придобива право на защита на дисертационния труд след изпълнение на дейностите по обучението и успешно полагане на изпитите, определени в индивидуалния учебен план.

(2) Право на защита се придобива с решение на Научния съвет по предложение на секцията, в която е зачислен докторантът, в съгласие с правилника на ЦО на БАН.

(3) Докторантите, придобили право на защита, се отчисляват със заповед на Директора на ИЛ.

Чл. 19. (1) Дисертационният труд трябва да съдържа научни резултати, които представляват оригинален принос на докторанта. Дисертационният труд трябва да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания.

(2) Дисертационният труд трябва да има обем най-малко от 180 стр. и да съдържа: заглавна страница; съдържание; увод; изложение; заключение – резюме на получените резултати с декларация за оригиналност; библиография. Като приложение към него се прилага и справка за научните приноси и автореферат. Дисертацията трябва да бъде представена поне в един екземпляр на хартия и в електронен вид.

Чл. 20. (1) Дисертационният труд за придобиване на научна степен „доктор на науките“ трябва да съдържа теоретични обобщения и решения на значими научни или научноприложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката.

(2) Дисертационният труд по ал. 1 се подготвя самостоятелно и не може да повтаря темата и съдържанието на представления за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ труд, нито на този за заемане на академичната длъжност „доцент“ или „професор“.

Чл. 21. (1) Процедурите по защита на дисертационен труд за образователната и научна степен „доктор“ за трите форми на обучение (редовна, задочна и на самостоятелна подготовка) и на дисертационен труд за научна степен „доктор на науките“ се предхожда от предварителна защита на труда пред заседание на съответната секция.

(2) Докторантът представя дисертацията си на научния ръководител, който преценява готовността за защита. При положителна оценка научният ръководител предлага на ръководителя на секцията откриване на процедура за предварително обсъждане.

Чл. 22. (1) Ако кандидатът за научната степен „доктор на науките“ е на основен трудов договор в ИЛ, той предлага дисертационния си труд по чл. 20 и автореферата в секцията за обсъждане.

(2) Ако кандидатът е лице, което не е на основен трудов договор в ИЛ, той подава заявление за допускане до обсъждане до НС на ИЛ, като предоставя дисертационния си труд по чл. 20 и автореферата. В едномесечен срок от подаването на заявлението НС на ИЛ излиза с решение дали кандидатът се допуска до обсъждане, като при положително решение определя секцията, в която следва да се проведе обсъждането. Лицата, които не са на основен трудов договор в ИЛ, поемат за своя сметка всички разноски, свързани със защитата на дисертационния труд.

Чл. 23. (1) Процедурите за предварително обсъждане на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и на научната степен „доктор на науките“ се провежда в присъствие на кандидата на заседание на секцията. Заседанието се провежда най-малко две седмици и най-много три месеца след представянето на дисертационния труд за обсъждане или след решението на НС. Обсъждането има за задача да прецени дали дисертационният труд отговаря на минималните изисквания на БАН и на приетите от НС на ИЛ изисквания. При необходимост от доработване или преработване на научния труд секцията предлага на НС срок от 6 месеца за това. След ново обсъждане резултатите се докладват от ръководителя на секцията пред НС на ИЛ. При отрицателно становище дисертацията се отхвърля.

(2) На заседанието по ал. 1 присъстват поне 5 хабилитирани лица при процедура за „доктор“ и поне 7 – при процедура за „доктор на науките“, специалисти в областта на дисертацията и/или в свързана с нея област, от които поне 3, съответно 4, са професори или доктори на науките. При липса на необходимия брой хабилитирани лица в секцията заседанието се разширява със заповед на Директора с външни хабилитирани лица, специалисти в съответната област, предложени от секцията. В заседанието има право да участва и да гласува научният ръководител (консултант) на докторанта.

(3) Заседанието на секцията завършва с приемането на решение за качествата на предложениия труд. В гласуването участва научният състав на секцията и включените в разширения състав. При положително становище за откриване на процедура за публична защита се предлага състав на научно жури (НЖ).

(4) Протоколът от заседанието се изпраща в двуседмичен срок в НС на ИЛ, който в едномесечен срок утвърждава състава на НЖ и открива процедура за публична защита.

Чл. 24. (1) НЖ за защита на дисертация за получаване на образователната и научна степен „доктор“ и на научната степен „доктор на науките“ се формира по изискванията съответно на чл. 9 и чл. 13, ал. 1 от ЗРАСРБ. Членовете на научното жури трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ.

Под определението „външни членове на НЖ“ трябва да се разбира учени, които в продължение на последните 5 години към датата на утвърждаване на НЖ не са имали трудови правоотношения с ИЛ. Научният ръководител (консултант) на докторанта не може да бъде член на журито освен при условията на § 40 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗРАСРБ[1].

Чл. 25. (1) Защитата на дисертационния труд за получаване на образователната и научна степен „доктор“ се провежда публично пред НЖ. НЖ е в състав от пет хабилитирани лица в съответната научна област по темата на дисертацията. Най-малко един от членовете на журито е професор и най-малко трима са външни за ИЛ.

(2) Защитата на дисертационния труд за получаване на научната степен „доктор на науките“ се провежда публично пред НЖ в състав от седем хабилитирани лица. Най-малко трима от членовете са професори и най-малко четирима са външни лица.

(3) В състава на НЖ по ал. 1. и ал. 2 се предвиждат винаги двама резервни членове: 1 вътрешен и 1 външен.

Чл. 26. НЖ за защита на дисертация се назначава със заповед на Директора на ИЛ в седемдневен срок след утвърждаването от НС на предложението на секцията за неговия състав.

Чл. 27. (1) Заседанията на НЖ, назначено по чл. 25, са редовни, ако на тях присъстват всички членове. По необходимост решенията на журито може да се вземат и неприсъствено, като в тези случаи съгласно чл. 2, ал. 5 от ППЗРАСРБ обсъждането и гласуването се извършват чрез осъществена със съответните технически средства конферентна връзка по интернет или телефон. Заседанието е редовно и при отсъствието на 1 вътрешен и на 1 външен член, които се заменят от резервните членове по чл. 25, ал. 3. При включване на резервен член в откритото заседание за защитата на дисертационния труд по препоръка на отсъстващия член НЖ взема решение да се признае рецензията (становището) на отсъстващия член или да се представи нова рецензия (ново становище) от включения резервен член. В първия случай резервният член участва в дискусиата по защитата, като представя устно становище по дисертацията.

(2) Решенията на НЖ се вземат с явно гласуване и с обикновено мнозинство.

Чл. 28. (1) Първото заседание на НЖ се свиква по инициатива на Директора на ИЛ и по негова заповед в срок до един месец след назначаването на НЖ. На него членовете на НЖ избират от своя състав председател и двама рецензенти при процедура за степента „доктор“ и трима рецензенти при процедура за степента „доктор на науките“. За заседанието се съставя протокол.

(2) За председател на научното жури се определя вътрешен за ИЛ член.

(3) Членовете на журито за получаване на образователната и научна степен „доктор“ изготвят две рецензии и три становища. Едната от рецензиите задължително се изготвя от външен за ИЛ член на журито.

(4) Трима от членовете на научното жури за получаване на научната степен „доктор на науките“, поне двама от които са професори, изготвят рецензии. Поне една от рецензиите е на външно за ИЛ лице. Останалите членове на НЖ изготвят становища.

(5) Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка и се предават в канцеларията на ИЛ до три месеца от избора на научното жури.

(6) Рецензиите, становищата и авторефератът на дисертацията се публикуват на интернет страницата на ИЛ.

Чл. 29. (1) Научното жури провежда открито заседание за защитата на дисертационния труд в едномесечен срок след публикуването на автореферата, рецензиите и становищата.

(2) Датата, часът и мястото на откритото заседание на НЖ за защита на дисертационен труд по чл. 29, ал. 1 се утвърждават от НС на ИЛ и се обявяват на интернет страницата на ИЛ две седмици преди заседанието.

(3) В срока по предходната алинея дисертационният труд на кандидата, заедно с автореферат и списък на публикациите, се предоставя на желаещите да се запознаят с тях на място в библиотеката на ИЛ.

Чл. 30. (1) На откритото заседание по чл. 29:

1. Председателят на НЖ представя кандидата;
2. Кандидатът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния си труд;
3. Председателят на НЖ дава думата на членовете му да представят рецензиите и становищата си;
4. Членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси и да правят изказвания;
5. Кандидатът отговаря на поставените въпроси, препоръки и критики в рецензиите, отзивите и в хода на защитата;
6. Всеки член на НЖ публично обявява своята оценка – положителна или отрицателна;
7. (1) Председателят на НЖ обявява резултата от защитата.

(2) За успешно защитен се смята дисертационният труд, получил на защитата три или повече положителни оценки за образователната и научна степен „доктор“ или най-малко четири положителни оценки за научната степен „доктор на науките“.

(3) В съответствие с чл. 33, ал. 4 и чл. 42, ал. 3 от ППЗРАСРБ неуспешно защитена дисертация за придобиване на научно-

образователната степен „доктор“ или на научната степен „доктор на науките“ може да бъде предложена за разкриване на нова процедура за защита не по-късно от една година след датата на неуспешната ѝ защита и само ако е била основно преработена. Решението на НЖ по втората процедура за защита е окончателно.

8. За протичането на откритото заседание се води протокол.

Чл. 31. (1) При успешна защита решението на НЖ е окончателно и влиза в сила от момента на вземането му.

(2) Образователната и научна степен „доктор“ и научната степен „доктор на науките“ се придобиват от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

(3) Образователната и научна степен „доктор“ и научната степен „доктор на науките“ се удостоверяват с диплома, която се издава на български език, а при заявено искане от лицето се издава и приложение на английски език.

(4) Дипломата по ал. 3 се издава от БАН по единен образец, утвърден от министъра на образованието и науката, и се изпраща в МОН за регистриране в тридневен срок след издаването ѝ.

(5) В двуседмичен срок след публичната защита Директорът на ИЛ изпраща в Националния център за информация и документация (НАЦИД) в електронен и печатен вариант информация и документация за защитената дисертация заедно с копие от нея и автореферат.

Глава пета

ПРИЗНАВАНЕ НА ПРИДОБИТА В ЧУЖБИНА НАУЧНА СТЕПЕН

Чл. 32. (1) Удостоверение за признаване на придобита в чужбина научна степен се издава въз основа на заявление по образец до директора на Центъра за обучение при БАН, към което се прилагат:

А) За страни от Европейския съюз или страни, с които има изрично сключено за това междудържавно споразумение:

Дипломата за научна степен легализирана, преведена и заверена в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени.

Б) Други страни:

1. Диплома за завършено висше образование;
2. Дипломата за научна степен;
3. Дисертацията в 1 екземпляр и копие на електронен носител;
4. Автореферат на български език в 3 екземпляра;
5. Списък и публикации на автора, на които се основава дисертацията;
6. Документ за внесена такса.

(2) Издадените в чужбина документи по ал. 1, точка Б, подт. 1 и 2 трябва да бъдат легализирани, преведени и заверени в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени.

(3) За случаите по алинея 1, т. Б, ИЛ има право да изисква и допълнителна информация и документи от кандидата, като определя срок за предоставянето им.

(4) Директорът на ЦО проверява редовността на подадените документи и при установяване на нередности дава срок за отстраняването им.

(5) Подадените заявления заедно с приложенията към тях се изпращат на научното звено, определено след съгласуване със съответния научен секретар на БАН.

(6) В Центъра за обучение се създава регистър на подадените заявления, в който се отбелязва и постоянното научно звено, в което се изпращат документите.

(7) Директорът на ИЛ може да назначи веднага лицето на длъжност „асистент“ и да открие процедура за издаване на удостоверение за признаване на научната степен.

Чл. 33. (1) За случаите по алинея 1 точка Б директорът на ИЛ назначава определената от НС комисия от 3 души, които разглеждат подадените

документи и в двумесечен срок – чрез избрания от тях докладчик – представят резултатите пред НС на съответното научно звено на БАН, което взема решение за издаване на удостоверение.

(2) Издаването на удостоверението става по утвърдената от УС на БАН процедура за издаване на дипломи и цялостната документация се съхранява в Научния архив на БАН.

(3) За извършване на цялостната процедура по издаване на удостоверение за признаване на придобитата в чужбина научна степен по ал. 1 точка А/Б заявителят внася такса от една/две минимални работни заплати в ЦО при БАН.

(4) Срокът за приключване на процедурата за признаване на придобита в чужбина научна степен е не повече от три месеца.

Глава шеста

ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ В ИЛ

Чл. 34. (1) Академичната длъжност „асистент“ в ИЛ се заема въз основа на срочен трудов договор след провеждане на конкурсна процедура и решение на НС.

(2) Решението на НС на ИЛ за откриване на процедура за заемане на длъжността „асистент“ се взема по мотивирано предложение на директора на ИЛ или по предложение на съответната секция и се публикува на интернет страницата на ИЛ в 7-дневен срок от приемането му. Срокът за подаване на документи е един месец от датата на публикуването.

(3) Кандидатите подават заявление, към което прилагат:

1. мотивационно писмо;
2. автобиография (по европейски образец);
3. диплома за висше образование за образователно-квалификационна степен „магистър“;
4. диплома за образователна и научна степен „доктор“, ако кандидатът има такава;

5. медицинско свидетелство;*

6. свидетелство за съдимост;*

7. удостоверение за стаж по специалността, ако има такъв;

8. други (по преценка на кандидата, напр. списък на публикации, научно-приложни резултати, препоръки, награди, сертификати и др.).

* За кандидатите, които са служители на БАН, не се изисква медицинско свидетелство и свидетелство за съдимост.

(4) Директорът на ИЛ, преди изтичане на срока по ал. 2, определя по предложение на НС тричленна комисия от хабилитирани лица в съответната научна област, както и един резервен член на комисията. В 3-дневен срок от изтичане на срока за подаване на документи Комисията проверява документите на кандидатите за съответствие с изискванията в обявлението, за което съставя протокол. При отказ за допускане на кандидати до участие в процедурата недопуснатите кандидати се уведомяват писмено в тридневен срок от изготвяне на протокола на комисията, като се посочват мотивите за отказа. В 3-дневен срок от съобщението недопуснатите кандидати могат да направят писмено възражение пред Директора, който се произнася в 3-дневен срок от получаването му с окончателно решение.

(5) Допуснатите кандидати се уведомяват писмено за датата, часа и мястото на провеждане на събеседване.

(6) Комисията провежда събеседване с кандидатите в срок до една седмица след изтичане на срока за подаване на възражения и/или след произнасянето на Директора по подадените такива.

(7) Комисията класира кандидатите и обявява резултатите в тяхно присъствие. В тридневен срок протоколът за проведеното събеседване се внася в Научния съвет.

(8) НС утвърждава класирането на първото си заседание, но не по-късно от две седмици след получаване на протокола за проведеното събеседване.

(9) С решението на Научния съвет се определя срокът на трудовия договор, който не може да бъде по-дълъг от 4 години.

(10) Извън условията по ал. 1 – 9, на академичната длъжност „асистент“ може да бъде назначен докторант, отчислен от ИЛ с право на защита, но незавършил процедурата по защита на дисертационния си труд.

Назначаването се извършва от директора на ИЛ след решение на Научния съвет, прието по предложение на ръководителя на секцията, на трудов договор за срок не по-дълъг от 2 години.

(11) След изтичане на срока по ал. 9 и ал. 10 нов трудов договор със същото лице за заемане на академичната длъжност „асистент“ не може да се сключва.

Чл. 35. (1) Академичната длъжност „главен асистент“ се заема на основата на конкурс и избор от лице, което отговаря на минималните изисквания на БАН за съответната област на висшето образование или професионално направление (тоест да притежава образователна и научна степен „доктор“), както и на изискванията, определени от Научния съвет на ИЛ по чл. 3, ал. 4.2. на настоящия правилник.

(2) Конкурсът за заемане на академична длъжност „главен асистент“ се обявява с решение на НС на ИЛ по мотивирано предложение на Директора на ИЛ или въз основа на предложение на съответната секция. В мотивите трябва да се аргументира необходимостта от такава длъжност за развитие на проблематиката на звеното, както и финансовата обезпеченост за съответната длъжност.

(3) Конкурсът по ал. 2 се обявява в ДВ и на сайта на ИЛ съгласно чл. 3, ал. 1 от ЗРАСРБ със срок за подаване на документите не по-малък от 2 месеца.

(4) Кандидатите за участие в конкурса подават молба за допускане, придружена от документите по чл. 19 от ЗРАСРБ, както следва:

1. автобиография (по европейски образец);
2. диплома за образователната и научна степен „доктор“;
3. медицинско свидетелство*;
4. свидетелство за съдимост*;
5. удостоверение за стаж по специалността (ако има такъв);
6. списък на публикации в научни издания.
7. справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ, съответно на изискванията по чл. 26, ал. 5 на ЗРАСРБ, към която се прилагат необходимите доказателства, определени в ЗРАСРБ, в Правилника за прилагането му и в Правилника за условията и

реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Института за литература – БАН.

* За кандидатите, които са служители на БАН, не се изисква медицинско свидетелство и свидетелство за съдимост.

(5) Преди изтичане на срока по ал. 3 НС, по предложение на секцията, представя на Директора състав на НЖ от пет хабилитирани лица. Най-малко двама от членовете на журито са външни за ИЛ. За председател на журито се определя вътрешен член. Директорът назначава НЖ при спазване на изискванията на член 20, ал. 1 от ЗРАСРБ. Под определението „външни членове на НЖ“ в БАН трябва да се разбира: учени, които нямат трудови правоотношения със СНЗ и не са имали такива през последните 5 години. В състава на НЖ се предвиждат винаги двама резервни членове: 1 вътрешен и 1 външен.

(6) Редовността на документите на участниците в конкурса се проверява от комисия, назначена от Директора на ИЛ, до една седмица след изтичане на срока за подаване на документи. Комисията трябва да бъде съставена от двама хабилитирани учени и представител на администрацията на Института. До участие в конкурса се допускат кандидатите, които отговарят на законовите изисквания, включително на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, както и на изискванията на БАН и ИЛ, приети в съответствие с чл. 2б, ал. 5 от ЗРАСРБ. Комисията изготвя протокол за проверката, който се предава в канцеларията. За резултатите от проверката кандидатите се уведомяват писмено в срок до 14 дни. Уведомлението играе роля на документ за допускане/недопускане на кандидата до участие в конкурса.

(7) Конкурсът се провежда чрез събеседване на НЖ с кандидатите не по-късно от един месец от изпращането на съобщението по предходната алинея.

(8) В началото на заседанието кандидатите правят кратко експозе с презентация по избрана от тях тема, различна от дисертационния им труд и съответстваща на обявения конкурс. Научното жури провежда събеседване с кандидатите по тази тема и по тематичната област на провеждания конкурс.

(9) Всеки член на НЖ оценява кандидатите поотделно.

(10) За резултатите от конкурса НЖ съставя протокол.

(11) На основание протокола по ал. 11 председателят на НЖ подготвя доклад, подписан от всички членове на НЖ, който съдържа мотивирано

предложение за избор, и го представя не по-късно от 7 дни след конкурса в НС.

(12) В срок до 14 дни от постъпването на доклада по предходната алинея НС провежда избора. При избора трябва да участват минимум 2/3 от редуцирания списъчен състав на НС. Решенията се вземат с тайно гласуване и с мнозинство, включващо повече от половината от редуцирания списъчен състав. Списъчният състав на НС не може да се редуцира с повече от една шеста, като се редуцират само членове, които се намират в чужбина, отсъстват поради болест или им е разрешен продължителен отпуск.

(13) Всички кандидати, явили се на конкурса, се уведомяват писмено в 14-дневен срок от решението на НС за резултатите от изпита и направения избор.

(14) Спечелилият конкурса кандидат се назначава със заповед на Директора от датата на избора му от НС и е длъжен да заеме поста си до 1 месец от съобщението за избирането му.

Чл. 36. (1) Конкурсът за заемане на академична длъжност „доцент“ се обявява с решение на НС на ИЛ по мотивирано предложение на секцията от Директора или ръководителя на секцията. В мотивите се аргументира необходимостта от такава длъжност за развитие на съответната проблематиката в звеното и се обосновава научноизследователската заетост, изразяваща се в осигурена научна ангажираност на заемащия длъжността, както и финансова обезпеченост за съответната длъжност. Научноизследователската заетост се определя от длъжностната характеристика.

(2) Конкурсът по ал. 1 се обявява в ДВ и на сайта на ИЛ със срок за подаване на документите 2 месеца от обявяването на конкурса в ДВ..

(3) Кандидатите за заемане на академичната длъжност „доцент“ трябва да отговарят на условията на НС на ИЛ по чл. 3, ал. 4.3.

(4) Кандидатите за участие в конкурса подават молба за допускане, придружена от следните документи:

1. автобиография (по европейски образец);
2. диплома за висше образование и приложенията към нея (оригинал);
3. диплома за образователната и научна степен „доктор“ или научната степен „доктор на науките“ (оригинал);

4. документ за академична длъжност (ако има такава) – оригинал;
5. удостоверение за стаж по специалността;
6. справка за изпълнение на минималните национални изисквания и на изискванията по чл. 1а, ал. 2;
7. справка за оригиналните научни приноси, към които се прилагат съответните доказателства съгласно чл. 57 от ППЗРАСРБ;
8. списък на публикации с диференциране на монографии, студии, статии и др.;
9. списък на цитиранията;
10. комплект от научните трудове, представени за участие в конкурса, на хартиен носител и в електронен вид (сканирани или в pdf-формат);
11. медицинско свидетелство (оригинал)*;
12. свидетелство за съдимост*;
13. копие от обявата за конкурса, публикувана в държавен вестник.

* За кандидатите, които са служители на БАН, не се изисква медицинско свидетелство и свидетелство за съдимост.

(5) Преди изтичане на срока по ал. 2 Директорът на ИЛ назначава НЖ със седемчленен състав, предложен от секцията и одобрен от НС на ИЛ при спазване на изискванията на чл. 25 от ЗРАСРБ. Членовете на научното жури трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3. В състава на НЖ най-малко трима трябва да са професори или доктори на науките и най-малко трима да са външни за ИЛ. Под определението „външни членове на НЖ“ трябва да се разбира учени, външни за ИЛ, които най-малко 5 години преди деня на утвърждаване на състава на НЖ не са имали трудови правоотношения с ИЛ. В състава на НЖ се предвиждат винаги двама резервни членове: 1 вътрешен и 1 външен. За председател на журито се определя вътрешен член. Не могат да бъдат избирани лица, свързани с кандидата чрез съавторство в монографии или студии.

(6) Заседанията на НЖ са редовни, ако на тях присъстват всички членове. Решенията на журито може да се вземат и неприсъствено, като в тези случаи обсъждането и гласуването се извършват чрез съответните технически средства съгласно чл. 2, ал. 5 от ППЗРАСРБ. Заседанието е редовно и при отсъствието на 1 вътрешен и на 1 външен член, които се

заменят от резервните членове. Решенията на НЖ се вземат с явно гласуване и с обикновено мнозинство.

(7) Редовността на документите на участниците в конкурса се проверява от комисия, назначена от Директора на ИЛ, до една седмица след изтичане на срока за подаване на документи. Комисията трябва да бъде съставена от двама хабилитирани учени и представител на администрацията на Института. Комисията изготвя протокол за проверката, който се предава в канцеларията. За резултатите от проверката кандидатите се уведомяват писмено в срок до 14 дни. Уведомлението играе роля на документ за допускане/недопускане на кандидата до участие в конкурса.

(8) НЖ провежда конкурса в срок до 6 месеца от обявяването му в ДВ и на сайта на ИЛ. До оценяване се допускат кандидатите, които отговарят на законовите изисквания, включително на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, и на изискванията на ИЛ съгласно чл. 2б, ал. 5 от ЗРАСРБ.

(9) Научното жури оценява кандидатите за заемане на академичната длъжност „доцент“ в съответствие с резултатите от справките по чл. 2б, ал. 1 от ЗРАСРБ и приетите от НС на ИЛ изисквания за заемане на длъжността „доцент“. Всеки член на НЖ оценява кандидатите поотделно.

(10) Научното жури в 14-дневен срок след изтичане на срока за подаване на документите се събира на заседание, на което определя от състава си двама рецензенти, поне единият от които е професор. Останалите членове на научното жури изготвят становища. Рецензиите и становищата завършват с положително или отрицателно заключение за избор на кандидата. На същото заседание НЖ определя сроковете за предаване на рецензиите и становищата и за провеждането на избора.

(11) Членовете на НЖ представят в канцеларията на ИЛ рецензиите и становищата си в срок до два месеца от заседанието на НЖ, на което се определят рецензентите и сроковете за провеждане на избора.

(12) В срок до един месец преди заключителното заседание на НЖ на интернет страницата на ИЛ се публикуват изготвените от участниците в конкурса авторски справки за научните приноси на трудовете им, списък на публикациите и списък на регистрираните цитирания, както и рецензиите и становищата на журито.

(12а) В началото на заключителното заседание кандидатите правят кратко представяне по избрана от тях тема, съответстваща на обявения

конкурс, и отговарят на бележките, посочени в рецензиите и становищата, както и на отправените към тях въпроси от членовете на научното жури.

(13) За резултатите от конкурса НЖ съставя протокол. На основание на този протокол председателят на НЖ подготвя доклад, подписан от всички членове на НЖ, който съдържа мотивирано предложение за избора на не повече от един кандидат, и го представя не по-късно от 7 дни в НС.

(14) В срок до 14 дни от постъпването на доклада по ал. 13 НС провежда избора. При избора трябва да участват 2/3 от редуцирания списъчен състав на НС. Решенията се вземат с тайно гласуване и с мнозинство повече от половината от редуцирания списъчен състав. Списъчният състав на НС не може да се редуцира с повече от една шеста, като се редуцират само членове, които се намират в чужбина, отсъстват поради болест или им е разрешен продължителен отпуск.

(15) Кандидатите, участващи в конкурса, се уведомяват писмено за резултатите от избора.

(16) Спечелилият конкурса кандидат се назначава със заповед на директора от датата на избора му от НС и е длъжен да заеме длъжността до 1 месец след тази дата.

(17) В двуседмичен срок след избора Директорът на ИЛ изпраща в Националният център за информация и документация документите по процедурата.

(18) В срок до един месец след заемане на длъжността избраният доцент изнася публична академична лекция. Темата на лекцията трябва да бъде близка до тази на конкурса.

Чл. 37. (1) Конкурсът за заемане на академична длъжност „**професор**“ се обявява с решение на НС на ИЛ по мотивирано предложение на Директора или ръководителя на секцията след обсъждане в секцията. В мотивите се аргументира необходимостта от такава длъжност за развитие на съответната проблематиката в секцията и се обосновава научноизследователската заетост, изразяваща се в осигурена научна ангажираност на заемащия длъжността, както и финансова обезпеченост за съответната длъжност. Научноизследователската заетост се определя от длъжностната характеристика.

(2) Конкурсът по алинея 1 се обявява в ДВ и на сайта на ИЛ със срок за подаване на документите не по-малък от 2 месеца.

(3) Кандидатите за заемане на академичната длъжност „професор“ трябва да отговарят на условията на НС на ИЛ по чл. 3, ал. 4.4.

(4) Кандидатите за участие в конкурса подават молба за допускане, придружена от следните документи:

1. автобиография (по европейски образец);
2. диплома за висше образование с приложенията към нея (оригинал);
3. диплома за образователната и научна степен „доктор“ или научната степен „доктор на науките“;
4. документ за академичната длъжност „доцент“;
5. удостоверение за професионален стаж по специалността;
6. справка за изпълнение на минималните национални изисквания и на изискванията по чл. 1а, ал. 2;
7. справка за оригиналните научни приноси, към които се прилагат съответните доказателства съгласно чл. 57 от ППЗРАСРБ;
8. списък на публикации с диференциране на монографии, студии, статии и др.;
9. списък на цитиранията;
10. медицинско свидетелство (оригинал)*;
11. свидетелство за съдимост*;
12. комплект от научните трудове, представени за участие в конкурса, на хартиен носител и в електронен вид (сканирани или в pdf-формат);
13. копие от обявата за конкурса, публикувана в Държавен вестник.

* За кандидатите, които са служители на БАН, не се изисква медицинско свидетелство и свидетелство за съдимост.

(5) Преди изтичане на срока по ал. 2 Директорът на ИЛ назначава НЖ със седемчленен състав, предложен от секцията и одобрен от НС на ИЛ при спазване на изискванията на чл. 25 от ЗРАСРБ. Членовете на научното жури трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3. В състава на НЖ най-малко четирима трябва да са професори или доктори на науките и най-малко трима да са външни за ИЛ. Под определението „външни членове на НЖ“ трябва да се разбира учени,

външни за ИЛ, които най-малко 5 години преди деня на утвърждаване на състава на НЖ не са имали трудови правоотношения с ИЛ. В състава на НЖ се предвиждат винаги двама резервни членове: 1 вътрешен и 1 външен. За председател на журито се определя вътрешен член. Не могат да бъдат избирани лица, свързани с кандидата чрез съавторство в монографии или студии.

(6) Редовността на документите на участниците в конкурса се проверява от комисия, назначена от Директора на ИЛ, до една седмица след изтичане на срока за подаване на документи. Комисията трябва да бъде съставена от двама хабилитирани учени и представител на администрацията на Института. Комисията изготвя протокол за проверката, който се предава в канцеларията. За резултатите от проверката кандидатите се уведомяват писмено в срок до 14 дни. Уведомлението играе роля на документ за допускане/недопускане на кандидата до участие в конкурса.

(7) Заседанията на НЖ са редовни, ако на тях присъстват всички членове. Решенията на журито може да се вземат и неприсъствено, като в тези случаи обсъждането и гласуването се извършват чрез съответните технически средства съгласно чл. 2, ал. 5 от ППЗРАСРБ. Заседанието е редовно и при отсъствието на 1 вътрешен и на 1 външен член, които се заменят от резервните членове. Решенията на НЖ се вземат с явно гласуване и с обикновено мнозинство.

(8) НЖ провежда конкурса в срок до 4 месеца от обявяването му в ДВ и на сайта на ИЛ. До оценяване се допускат лицата, които отговарят на условията на чл. 29, ал. 1 и 2, включително на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5 от ЗРАСРБ, и на изискванията на ИЛ.

(9) Всеки член на НЖ оценява кандидатите поотделно.

(10) При равни други показатели, кандидатите, притежаващи научната степен „доктор на науките“, имат предимство при оценките на НЖ.

(11) Научното жури в 14-дневен срок след изтичане на срока за подаване на документите се събира на заседание, на което определя от състава си трима рецензенти, поне двама от които са професори. Останалите членове на научното жури изготвят становища. Рецензиите и становищата завършват с положително или отрицателно заключение за избор на кандидата. На същото заседание НЖ определя сроковете за предаване на рецензиите и становищата и за провеждането на конкурса.

(12) В срок до два месеца от заседанието на НЖ, на което се определят рецензентите и сроковете за провеждане на избора, членовете на НЖ представят в канцеларията на ИЛ рецензиите и становищата си.

(13) В срок до един месец преди заключителното заседание на НЖ на интернет страницата на ИЛ се публикуват изготвените от участниците в конкурса авторски справки за научните приноси на трудовете им, списък на публикациите и списък на регистрираните цитирания, както и рецензиите и становищата на журито.

(14) За резултатите от конкурса НЖ съставя протокол. На основание на този протокол председателят на НЖ подготвя доклад, който съдържа мотивирано предложение за избора на не повече от един кандидат и го представя не по-късно от 7 дни в НС.

(15) За избора на професор е необходимо поне 1/3 от състава на НС с право на глас да бъдат професори или доктори на науките. За провеждане на конкретния избор НС на ИЛ се разширява с членовете на академичния състав, които заемат академичната длъжност „професор“ или притежават научната степен „доктор на науките“.

(16) В срок до 14 дни от постъпването на доклада по ал. 14 НС провежда избора. При избора трябва да участват 2/3 от редуцирания списъчен състав на НС. Решенията се вземат с тайно гласуване и с мнозинство повече от половината от редуцирания списъчен състав. Списъчният състав на НС не може да се редуцира с повече от една шеста, като се редуцират само членове, които се намират в чужбина, отсъстват поради болест или им е разрешен продължителен отпуск.

(17) Кандидатите, участващи в конкурса, се уведомяват писмено за резултатите от избора.

(18) Спечелилият конкурса кандидат се назначава със заповед на директора от датата на избора му от НС и е длъжен да заеме длъжността до 1 месец след тази дата.

(19) В двуседмичен срок след избора Директорът на ИЛ изпраща в Националният център за информация и документация документите по процедурата.

(20) В срок до един месец след заемане на длъжността избраният професор изнася публична академична лекция. Темата на лекцията трябва да бъде близка до тази на конкурса.

Глава седма

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Дипломите за придобита образователна и научна степен „доктор“, за научна степен „доктор на науките“ и дипломи за избор на академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ се издават от БАН по предложение на Директора на ИЛ и се подписват от Директора, от Главния научен секретар на БАН и от Председателя на БАН. Дипломите са на специална хартия с лазерна защита.

§ 2. (1) На председателя, членовете, рецензентите и докладчиците на НЖ се заплащат хонорари в размер, зависещ от съответната процедура и определен като процент от минималната работна заплата за страната.

(2) Хонорарите за всички звена на БАН са в препоръчителни размери, както следва:

Конкурс за научна степен или академична длъжност/

Председател на НЖ/

Рецензент Член на НЖ

Доктор 3/8 МРЗ* 5/4 МРЗ 1/4 МРЗ

Главен асистент 3/8 МРЗ - 1/4 МРЗ

Доцент 1/2 МРЗ 3/2 МРЗ 1/3 МРЗ

Доктор на науките 5/8 МРЗ 7/4 МРЗ 5/12 МРЗ

Професор 3/4 МРЗ 2 МРЗ 1/2 МРЗ

*) МРЗ – минимална работна заплата.

§ 3. При всички конкурси (за докторанти, за асистент, главен асистент, доцент и професор) в съответните комисии и журита участва поне един представител на секцията, предложила конкурса.

§ 4. При процедурите за заемане на академични длъжности кандидатите не присъстват.

§ 5. За признаване на дипломи за придобити в чужбина научни степени кандидатите се ръководят от § 3, ал. 1-2 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН.

Глава осма

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Процедури, които са започнали при условията на ЗНСНЗ и са били замразени през м. май 2010 г. поради влизането в сила на ЗРАСРБ, се продължават от точката, до която са стигнали.

§ 2. На притежателите на образователната и научна степен „доктор“ и на научната степен „доктор на науките“, придобити по стария Закон за научните степени и научните звания и по сега действащия Закон за развитие на академичния състав в Република България се изплаща месечно възнаграждение, докато лицето е на трудов договор и заема щат, съответстващ на научна длъжност в БАН, най-малко в размер съответно 1/3 МРЗ и 2/3 МРЗ.

§ 3. Контролът по изпълнението на този Правилник се възлага на Директора на ИЛ.

§ 4. Този Правилник е приет на заседание на Научния съвет на ИЛ, проведено на 06.12.2018 г., с изменения от 22.06.2022 г.

§ 5. Правилникът влиза в сила от датата на приемането му.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Минимални изисквания на БАН към научната и преподавателската дейност на кандидатите за придобиване на научна степен и за заемане на академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ по научни области и професионални направления, дефинирани съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, утвърден с Постановление № 125 на Министерския съвет от 2002 г. (ДВ, бр. 64 от 2002 г.)

(Решение на ОС на БАН от 22.10.2018 г., с изменения от 18.03.2019 г. и 20.05.2019 г.)

Област 2. Хуманитарни науки

Професионално направление 2.1. Филология, 2.2. История и археология, 2.3. Философия, 2.4. Религия и теология

Таблица 1. Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности

Група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките	Главен асистент	Доцент	Професор
А	Показател 1	50	50	50	50	50
Б	Показател 2	-	100	-	-	-
В	Показател 3	-	-	-	100	100

Г	Сума от показателите от 4 до 11	30	100	-	220	220
Д	Сума от показателите от 12 до 14	-	100	-	60	100
Е	Сума от показателите от 15 до края	-	-	-	-	100

Таблица 2. Брой точки по показатели

Група от показатели	Показател	Брой точки
А	1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор"	50
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на научна степен "доктор на науките"	100
В	3. Хабилитационен труд - монография	100
Г	4. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд	100
	5. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" или за присъждане на научна степен "доктор на науките"	75
	6. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази	30/n

	данни с научна информация	
	7. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	10/n
	8. Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	45/n
	9. Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	15/n
	10. Публикувана глава от колективна монография	20/n
	11. Съставителство на речници (само за 2.1)	40/n
Д	12. Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове	15
	13. Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране	10
	14. Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране	5
Е	15. Придобита научна степен "доктор на науките"	40
	16. Ръководство на успешно защитил докторант (n е броят съръководители на съответния докторант)	40/n
	17. Участие в национален научен или образователен проект	15

18. Участие в международен научен или образователен проект	20
19. Ръководство на национален научен или образователен проект	30
20. Ръководство на международен научен или образователен проект	40
21. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа	40/n
22. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/n

---

[1] § 40 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗРАСРБ се отнася до започнали процедури преди приемането на поправките в ЗРАСРБ.